

II. Το ὄνομα εἶναι Οἰωνός

[Ἀρχική δημοσίευσις εἰς τὴν ἐφημερίδα *Μακεδονία* (19 Αὐγούστου 2007)]

Ὁ «γαλαξίας» τοῦ διεθνoῦς πολιτικοῦ ἰσλάμ καὶ τοῦ ἰσλαμισμού

Ἐσχάτως δειλὰ-δειλὰ ἔχει ἀρχίσει καὶ εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς ΜΜΕ νὰ γίνεται χρῆσις τῶν εἰσαχθέντων ἐκ τῆς Οὐάσιγκτων ὄρων, ὅπως «τζιχαντισμοὶς-τζιχαντιστές», «σαλαφισμοὶς-σαλαφιστές», καὶ ἄλλων ἀκαταλήπτων ὀνομασιῶν, ὅταν θέλομε νὰ ἀναφερθοῦμε στὸ διεθνὲς ἰσλαμιστικὸ κίνημα.

Τὰ ὀνόματα αὐτὰ δὲν τυγχάνουν τῆς ὀρθῆς χρήσεως καὶ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ περιγράψουν αὐτὸ τὸ ὅποῖον ἐπιδιώκουν. Ἐπίσης, «παίζουσι τὸ παιγνίδι» τῶν ἐμπνευστῶν τῶν οἱ ὅποιοι, πιστέψτε με, δὲν εἶναι καὶ ὄ,τι καλλίτερον γιὰ νὰ ἐπιτύχει κανεὶς νὰ ἀντιληφθῆι τὸ σύγχρονον Ἰσλάμ, δηλαδὴ ὅπως ἐξειλίχθη μετὰ τὸ 1996, ὅταν ὁ Μπέν Λάντεν προσεχώρησε στὸν σαλαφικὸν τακφηρισμόν¹. Ἐπιτρέψτε μου λοιπὸν νὰ πῶ δύο χρήσιμα λόγια γιὰ ὄλους αὐτοὺς τοὺς «-ισμοὺς».

Οἱ σαλαφιστῆς εἶναι οὐσιαστικῶς θεράποντες τῆς οὐαχαβιτικῆς ἐρμηνείας τοῦ Ἰσλάμ, ἔστω καὶ ἂν τὸ ἀρνοῦνται. Ἐκτιμῶν ὅτι ὑπερβαίνουν σὲ σοφία καὶ τὶς τέσσαρες παραδοσιακὰς νομικὰς σχολὰς τοῦ Ἰσλάμ, τὸ χαναφιτισμὸ, τὸ μαλεκιτισμὸ, τὸ σαφαητισμὸ καὶ τὸ χαμπαλισμὸ, καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιστρέφουσι στὶς θεμελιώδεις ἀρχὰς καὶ ἀξίαις τοῦ κορανίου καὶ τῆς σόνας. Ὁ ἐμπνευστὴς καὶ δημιουργὸς τοῦ οὐαχαβιτισμοῦ ἦτο ὁ Μωχάμαντ Ἰμπν Ἄμπν-ντέλ Οὐάχαμπ (1703-1792). Ἐξαιρετικῶς σχολαστικὸς καὶ αὐστηρὸς ἐρμηνευτὴς τοῦ Ἰσλάμ καὶ πνευματικὸς καθοδηγητὴς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας Σαοῦντ.

Συμφώνως πρὸς τὸν Ζήλ Κεπέλ (Gilles Kepel), οἱ σαλαφιστῆς ὑποδιαιροῦνται σὲ δύο ὑπο-ὀμάδες: 1) τοὺς «ιεροπολεμικοὺς σαλαφιστῆς», τῶν ὁποίων ὁ ἡγέτης εἶναι ὁ αἰγύπτιος Μουστάφα Κάμελ, ὁ ἐπονομαζόμενος μὲ τὸ ἱεροπολεμικὸν τοῦ ὄνομα «Ἄμπου Χάμζα», φυγὰς στὸ Λονδίνον καὶ ἱμάμης τοῦ τεμένους τοῦ Φίνσμπουρν Παρκ (Finsbury Park) μέχρι τῆς συλλήψεώς του ἀπὸ τὶς βρεταννικὰς ἀρχὰς τὸν Μάϊο τοῦ 2004² καὶ 2) τοὺς «σεῖχιστῆς σαλαφιστῆς», οἱ

1. Σ.τ.Ἐπιμ. Ἐκ τῆς λέξεως τακφῆρ δηλαδὴ ἀπιστία. Δι' αὐτοῦ νοεῖται ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν μὴ προσβευόντων τὴν συγκεκριμένην ἐκδοχὴν τοῦ ἰσλάμ ὡς ὑποπεσόντων εἰς ἀπιστίαν.

2. Βλ. Gilles Kepel, *Jihad: Expansion et déclin de l'islamisme*, Gallimard, Paris, 2000, σελ. 272.

όποιοι ναί μὲν δὲν ἀναμιγνύονται εἰς τὴν πολιτικὴν, ἀλλὰ ἀκολουθοῦν κατὰ γράμμα τὶς «φάτουα», τὶς ἱερονομικὲς ρῆτρες δηλαδὴ τῶν σεΐχηδων τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας. Οἱ σαλαφηισταὶ καταγγέλλουν τοὺς Ἀδελφοὺς Μουσουλμάνους καὶ τοὺς μυστικιστὰς σούφι ὡς θεράποντας τῆς «καινοτομίας» (μπέντα), τοῦ «πολυθεϊσμοῦ» (σέρκ) καὶ τοῦ «πανθεϊσμοῦ».

Τὸ ἀνάθεμα. — Οἱ πλέον ριζοσπάσται ἐπιρρίπτουν τὸ ἀνάθεμα (τακφῆρ) στοὺς ὑπόλοιπους ἀδελφούς τους. Αὐτὴ ἡ τάσις τοῦ σαλαφηισμοῦ συνδέεται πρὸς τὸν «τακφηρισμὸ» καὶ συμπληρῶνει τὴν διεθνιστικὴν τάση τοῦ διεθνιστικοῦ σονιτικοῦ ἰσλαμιστικοῦ ἐξτρεμισμού.

Ἡ τάσις αὐτὴ ἐδημιουργήθη τῷ 1971 ἀπὸ τὸν αἰγύπτιο Σόκρη Μουστάφα. Ὁ Σόκρη* ἐγεννήθη εἰς τὸ Ἄσιουτ τῆς Ἄνω Αἰγύπτου καὶ ἐφυλακίσθη ἀπὸ τὸν Νάσερ. Εἰργάσθη μετὰ ζήλου καὶ ἐξώθησε, μέχρι τῶν ἄκρων τὶς ἀντιλήψεις καὶ τὶς ἐρμηνεῖες περὶ Ἰσλάμ καὶ ἰσλαμικοῦ καθήκοντος τοῦ Σάϋεντ Κὸτμπ (1906-1966), μεγάλου θεωρητικοῦ τοῦ ἰσλαμικοῦ ριζοσπαστισμοῦ καὶ πνευματικοῦ ἡγέτου τῶν Ἀδελφῶν Μουσουλμάνων τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὰς δεκαετίας τοῦ 1950 καὶ τοῦ 1960³.

Ἡ οὐσία τοῦ τακφῆρ⁴, ὅπως τὴν ὀρίζει ὁ ἴδιος ὁ Σόκρη, ὡς θεωρητικὸς τῆς ὀργάνωσέως του, τῆς Γκαμᾶ ἄλ-Μουσλεμοῦν (Κοινότητα τῶν Μουσουλμάνων), βασιζέται στὸν ἀφορισμὸν καὶ τὴν ἀναθεματικὴν ἀποπομπὴν κάθε μουσουλμάνου «κάφερ», δηλαδὴ ποῦ ἁμαρτάνει σοβαρὰ καὶ κατ' ἐξακολούθησιν μὴ σεβόμενος τὶς ἀρχὲς καὶ τὰ κελεύσματα τῆς σαρῆας. Τὰ μέλη τῆς μουσουλμανικῆς κοινότητος (Γκαμᾶ ἄλ-Μουσλεμοῦν) θεωροῦν ἑαυτοὺς ὡς τοὺς μόνους πραγματικοὺς πιστοὺς. Τὸ κίνημα πρόλαβε νὰ δολοφονήσῃ τῷ 1977 τὸν αἰγύπτιον ὑπουργὸν βακουφίων <καὶ θρησκευμάτων> σεΐχην Ντάχαμπη καὶ ἀνεχαιτίσθη μετὰ τὴν σύλληψη καὶ τὸν ἀπαγχονισμό τοῦ Σόκρη ἀπὸ τὶς αἰγυπτιακὲς ἀρχὲς (1978). Τὸ GIA (Groups Islamiques Armés) τῆς Ἀλγερίας, πάντα κατὰ τὸν Ζήλ Κεπέλ, ἔχει προσχωρήσῃ ἤδη στὸν τακφηρισμόν⁵.

Οἱ νέοι ὀρισμοί. — Πρέπει ἀκόμη γιὰ λόγους κατανοήσεως τῆς χρήσεως τῶν νέων ὀρισμῶν νὰ διευκρινίσωμε τὰ ἑξῆς: α') ἢμπορεῖ κάποιος νὰ εἶναι σαλαφιστής, ἄρα διεθνιστὴς ἰσλαμιστής, καὶ νὰ ἀσκεῖ τὸν ἱερὸν πόλεμον εἰς ὅλον τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος τῆς ὄμας, ἀλλὰ νὰ μὴ εἶναι τακφηριστής, δηλαδὴ νὰ μὴ ἀρχίζει νὰ ἀσκεῖ τὸν ἱερὸν πόλεμον πρῶτα ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως τῆς χώρας του, ἔστω καὶ ἂν τὴν θεωρεῖ βέβηλον· β') ἢμπορεῖ νὰ εἶναι κάποιος σαλαφιστής καὶ τακφηριστής, δηλαδὴ νὰ ἀρχίζει τὸ ἔνοπλον γκεχάντ ἐναντίον τῆς «βεβήλου» κυβερνήσεως τῆς ἰδίας του τῆς χώρας· γ') ἢμπορεῖ κάποιος νὰ εἶναι ἰσλα-

* Ρέφαατ Σαῆντ, *Ἡ διαπάλη ἰσλάμ καὶ ἰσλαμισμοῦ. Ἱστορία καὶ ἰδεολογία τῆς ἰσλαμιστικῆς τρομοκρατίας*, εἰσαγωγῆ-μετάφρασις Κυρ. Θ. Νικολάου Πατραγᾶς, Παπαζήσης, Ἀθήναι 2015.

3. Gilles Kepel, *Ἐνθ' ἄν.*, σ.σ. 272-274. Βλ. ἀκόμη *Le Monde* (25 Ἰανουαρίου 2002), καὶ στὸν ιστότοπο wluiml.org/node/703.

4. *Ἐνθ' ἄν.*, σελ. 226.

5. Πρὸβλ. ἐπίσης Gilles Kepel, *The Prophet and Pharaon: Muslim extremism in contemporary Egypt*, Al-Saqi, London, 1985.

μιστής και να θέλει να επιβληθεί ή σαρήα στον τόπο του, αλλά να μη είναι σαλαφιστής ούτε τακφριστής· δ') ήμπορεί κάποιος να ανήκει στους Ταλιμπάν⁶ και να είναι άπλως ισλαμιστής (αυτό συνέβαινε μέχρι τοῦ 1996 εἰς τοὺς Ταλιμπάν τοῦ Ἀφγανιστάν)· ε') ήμπορεί κάποιος να ανήκει στους Ταλιμπάν και να είναι σαλαφιστής χωρίς να είναι τακφριστής, αλλά να πολεμεί ὡς μουγκάχεντ (mudjahid) σὲ οἰοδήποτε μέρος του κόσμου τὸν ἀποστέλλει ὁ σείχης του (αὐτὸ χαρακτηρίζει κυρίως τοὺς μαχητὰς τῆς ἄλ-Κάυντα)· ζ') ήμπορεί κάποιος ν' ανήκει στους Ταλιμπάν, αλλά να είναι σαλαφιστής τακφριστής και ν' ἀσκεῖ τὸ ἔνοπλον γκεχάντ πρῶτα στὴν χώρα του και κατόπιν σὸν κόσμον ἢ ταῦτοχρόνως. Αὐτὸ και πάλι θὰ ἐξαρτάται ἀπὸ τὶς ἐντολὲς τοῦ σείχη του.

Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὴν νέαν ἀμερικανικὴν ὀρολογία, τὴν ὁποίαν προώθησαν τὸ ἀμερικανικὸν Σταίητ Ντηπάρτμεντ και τὸ Ντιφὲνς Ντιπάρτμεντ, οἱ σαλαφιστὰι ὀνομάζονται «τζιχαντιστὲς» και «ἐξτρεμιστὲς», γὰ νὰ διακρίνονται ἀπὸ τοὺς ὑπόλοιπους, οἱ ὁποῖοι ήμπορεῖ μὲν να εἶναι ισλαμιστὲς, αλλά δὲν καταφεύγουν, τὶς περισσότερες φορὲς, σὲ ἔνοπλον γκεχάντ. Εἶναι ἀλήθεια πὼς οἱ καταστάσεις ἔχουν δυσκολέψει γὰ τὶς ΗΠΑ και ἡ Οὐάσιγκτων καταφεύγει στὴν ἀλλαγὴν αὐτὴ τῆς ὀρολογίας, ὥστε να «σηκώσει ὑψηλότερα τὸν πῆχυ», εἰδάλλως κινδυνεύει να θεωρηθεῖ ὅτι στρέφεται ἐναντίον ὀλοκλήρου τοῦ ισλαμικοῦ κόσμου μὲ καταστροφικώτερα γι' αὐτὴν ἀποτελέσματα.

6. Οἱ Ταλιμπάν ανήκουν στὴν χαναφιτικὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Ἰσλάμ και εἰς τὸ φιλοσοφικὸν ρεῦμα τοῦ ντεομπαντισμοῦ, προέρχονται δὲ ἀπὸ τὰ παραδοσιακὰ ἱεροσπουδαστήρια. Ὡς πρὸς αὐτό, διαφέρουν ἀπολύτως ἀπὸ τοὺς ἄραβας σαλαφιστὰς. (Gilles Kepel, *ἔνθ' ἄν.*, σελ. 228).